

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppel;
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dumebier, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețurile inserțiilor: o serie
garnison pe o coloană 6 or. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și în viață.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII

„Gazeta” iese în ră-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colecțori.
Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu casa în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
seu 15 bani. Atât abonamen-
tului cât și inserțiilor sânt
a se plăti înainte.

Nr. 60.

Brașov, Joi, 16 (28) Martie

1895.

Casul din Neutra în dietă.

Brașov, 15 Martie v. 1895.

Se vede, că la alegerea din Neutra au fost în joc interese de partid maghiare și că, prin procederea organelor guvernului și ale președintelui electoral de-acolo, opoziționali maghiari fără deosebire și-au vădit amenințat dreptul lor constituțional electoral, căci la din contră nu s'ar fi făcut atâtea svon și nu s'ar fi ridicat atâtea proteste chiar și în cameră în contra abuzurilor electorale săvârșite la Neutra.

Erî a fost mare discuția în cameră. Cinci deputați, cari luaseră angajamentul de-a fi martori la actul de alegere din Neutra, au raportat în ședința de erî despre ce au vădit și au esperiat la fața locului.

Impărțirile lor au produs mare indignare, pentru-că în adevăr sunt aproape de necredut ticăloșiile și violențele de tot felul, ce s'au săvârșit la așa dîsa alegere din 20 l. c. în Neutra. Care de care a arătat casuri mai grave de violență și de apucătură mișelescă. Nu le putem enumera astăzi la locul acesta. Ajunge să observăm, că un deputat a accentuat, că casul de la Neutra este așa de monstruos, încât nici în praxa scandalurilor electorale ungurești nu s'afă părăche, decât în alegerea faimosă din Lăpușul ungureș de la 1884. făcută sub fișpania lui Desideriu Banffy.

Ascușul atacurilor contra celor ce au condus alegerea din Neutra era îndreptat, prin urmare, chiar asupra ministrului-președinte Banffy, care a trebuit să-și audă multe cu această ocaziune.

Interesant a fost, că eroul abuzurilor și fără-de-legilor comise la Neutra, președintele electoral de

acolo Tarnoczy Gustav, a avut îndrăsnela de-a asista în persoană, pe galeria, la ședința, în care s'a discutat asupra isprăvilor lui.

Când l'au zărit, cei din opoziția, au început să strige: „Etă unde șede nerușinatul! Afară cu el!” Cât p'aci era să se repedă vre-o câți-va pe galeria și să-l dea afară, decă nu întreviau câți-va deputați și președintele în apărarea lui.

S'a convins și guvernul, că nu mai e de glumă și, după ce ministrul de interne a anunțat, că alesul, secretarul de stat Latkoczy, refuză de-a primi mandatul, a adaus, că a ordonat deja, ca președintele alegei să fiă tras în cercetare de comisiunea administrativă de la Neutra. Adecă totuși ce au inscenat abuzurile și scandalurile electorale să-l judece.

Firesce, că opoziția n'a fost multumită cu acesta. Deputații Helfy și Ugron au cerut, ca să se trimită la Neutra o comisiune investigătoare din partea parlamentului. Discuțiunea încă nu s'a terminat și de sigur, că se va face ceva în casul de față în apărarea libertății electorale.

Din nenorocire însă, ceea ce se face în interesul partidelor maghiare, nu se face și atunci, când e călcat un drept constituțional al Nemaghiarilor. În casuri de acestea dieta tace și decă, cum s'a întâmplat, își ridică vre-unul glasul contra abuzurilor și violențelor, ce se săvârșesc pe socotela naționalităților, stau să-l dea afară ca pe un Tarnoczy.

Din acest punct de vedere este foarte instructivă și caracteristică gălăgia, ce s'a făcut în cameră cu casul din Neutra, când asemeni casuri se întâmplă nenumărate față cu naționalitățile, fără ca să se ridice vre-un glas în apărarea drepturilor lor încălcate.

O interpelare.

Ni-se comunică din Sibiu următoarele:

Mai zilele trecute a fost în Sibiu d-lă Jeszenszky Sándor, vestitul procuror romanofag, ați mână drăptă a ministrului-președinte Banffy. Acesta din urmă, precum știți, a înființat în biroului prezidiului ministerial o secție de poliție secretă contra naționalităților și a pus în fruntea ei pe Jeszenszky, dându-i însărcinarea de-a organiza înainte de toate poliția secretă în Ardeal.

A fost aici deci acest succes al lui Prottmann, a căruia memoria e atât de blăstemată de Unguri. A conferit cu șefii administrației, cu vice-șpanul, cu șefii poliției, cu procurorii și cu judele instructor Gődri Sándor.

Dintre Români, Jeszenszky a avut atingere, după cum am aflat din sorginte sigură, numai cu doi domni, în a căror mână se pare — o, ironia a sorții! — că astăzi a încăpută cauza română.

Aceștia sunt: 1) d-lă Ioan Russu-Șirianul, 2) d-lă George Bogdan-Duică. Ii cunoșteți, știți ce greutate au, de aceea mă veți dispensa, sper, de astă-dată de a-le desena portretul. Bătător la ochi este însă, că Jeszenszky, a căutat să-și ia informațiile toamai dela dînsii.

Știu pozitiv dela omeni demni de absolută încredere, că cu acești doi domni a conferit Jeszenszky, când a fost aici, despre cesiunea română și stadiul ei actual, și nu de-odată — d-lă Jeszenszky știe ce face — ci cu fiă-care în parte; anume despre situația politică a Românilor, despre persoanele lor marcante și mai ales despre relațiile Mocsonyi-Babeșu a vorbit cu Russu-Șirianu, er cu Bogdan-Duică a vorbit despre relațiile Ardelenilor cu Liga.

Comunicându-ve casul caracteristic în totă scurtămea, îl las la apărarea d-vostre.

Decă scirea acesta n'am fi primit-o dela un bărbat de totă încrederea, ni s'ar fi părut de necredut.

Cum? Domni Russu-Șirianu și Bogdan-Duică, — cărora le stă la dispoziția o foia, în care fac sgomot cu toate nimicurile — se știe, că vestitul Jeszenszky se afă în Sibiu, ba, mai mult, se convingă și se țină sfat cu el, asupra situației și totuși se nu afe lucru vrednic de a face cunoscut publicului român demersurile și părerea căpeteniei poliției lui Banffy?

Casul în sine este destul de ciudat, și fără a face multă vorbă, credem a da espresione cugetării fiă-cărui Român binesimțitor, când dîcem, că sunt dator cei doi domni, să descopere de ce natură a fost atingerea lor cu d-lă Jeszenszky?

Sunt dator domni Russu-Șirianu și Bogdan-Duică să dea publicității, ce au vorbit cu Jeszenszky, căpetenia poliției secrete, și să lămurească dela cine își derivă ei însărcinarea de-a conferi despre politica românească și despre persoanele marcante ale ei cu cel mai declarat dușman al cauzei noastre, care nu mai prin fapte săvârșite în detrimentul ei a ajuns ceea ce este?

Necesitatea de-a face acesta se impune ați cu atât mai urgent, cu cât, — precum ar trebui să știe domni din cesiune — au trecut acele timpuri, când națiunea a tolerat, ca secretarul comitetului național, care p'atunci era d. Ioan Slavic, dîna să desbată cu colegii săi din comitet afaceri naționale, er noptea, pe ascuns, să confereze cu omul de încredere al lui Tisza Kalman, fișpanul Brennerberg.

La sărbătorirea prințului Bismark.

Hotărîrea Reichstagului german, în urma căreia s'a respins propunerea președintelui ei de-a felicita pe prințul Bismark, repășirea președintelui Levstov și a vice-președintelui Burklin, mai ales însă depe-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Rosa uitată.

Narațiune istorică, de Silvestru Frey.

(2) (Urmare).

2.

Țarul Nicolae era considerat ca cel mai frumos bărbat al timpului său; fiica Hohenzolernilor încă era bogată în farmace corporale, ca și în spirit. În deplina posesiune a frumetei, tinereții și puterii, ar fi trebuit, ca înalta păreche să guste o fericire imensă, decă nu s'ar fi țesut încetătri intrigi ascunse contra ei.

Încă atunci exista în Rusia o partidă, care lucra contra ori-cărei legături cu Germania. Cu neplăcere era privită decă împrejurarea, că o fiică a Hohenzolernilor a primit tronul Romanovilor, căci se temea de influința, pe care ar pute-o căștiga germanismul în statul slav. Mână în mână cu această partidă a Rușilor neos, mergea o altă partidă, care de-asemena era stăpânită de o neîmpăcată dușmănie contra împărătesei.

De alt-fel la curtea din St. Peters-

burg puteau stăpâni neînfrănată toate viciile; imbuirea și desfrul înfloria după exemplul, ce li-se da de sus dela tron. Acesta se schimbă de-odată, de când Țarul și soția sa ocupă tronul. Nu numai, că propria viață casnică a acestora era esemplară, ci și păcatele, ce în privința acesta le vedeau la alții, le dojeniau în mod convenit. Nobilimea rusă, înfuriată, că trebuia să-și părăsească viața-și ușurată, aruncă totă vina pe împărătesă. Se spunea, ca drept cuvânt, că ea a fost, care introdusese această schimbare.

Era deci în interesul lor, să se facă o ruptură în relațiunea dintre Țar și soția sa. Privirea lui trebuia atrasă asupra altei femei. Acesta ar fi fost apoi unelta, prin care puteau să-l înduplece pentru scopurile, ce le urmăreau.

Această femeie o și descoperiseră. Ea era contesa Eudoxia Rasumin, totă atât de frumoasă, cât și de intrigantă, pe lângă aceea bogată și dintr'una din cele mai nobile familii ale Rusiei. Ea era, ce e drept, fără vre-o cultură mai superioară, der posedă acea spoială socială, care încă de pe atunci se lua mai ușor din Franca. Îndată-oe fî introdusă la curte, ea încep

să-și urmărească direct scopul de a înălța pe Țar.

Țarewna înțelese iute, ce fel de dușman avea în apropierea sa. Der Eudoxia Rasumin se feria înțeleptesce, de a înainta mai mult, decât era de lipsă. Ea voia să se bucure de învingerea ei numai după ce a raportat-o. Locul, de unde purta ea lupte, era palatul unchiului ei, principele Odașkoff. Aici locuia ea și aici se făceau întâlnirile, în cari se țeseau planuri criminale, cum se se îngrope fericirea casnică a împărătesei. Principele dădea și festivați mari, al căror centru era nepoța sa. Intre oșpeți nu era numai întreaga nobilime înaltă a Rusiei, ci din când în când și familia împărătesă. Acolo apoi întrebunța Eudoxia Rasumin toate farmacele, de cari dispunea, pentru ca să câștige iubirea Țarului.

Acesta, fără să-și dea sémă, ajunsese pe încoțul sub stăpânirea, ce o eseria asupra-și frumoasă femeie, și Țarina vedea lămurit, că fericirea ei mai atârna numai de un fir de păr. Și ca să rupă acest fir, lucra neincetat o mână streină și mișelăscă. Țarina nu vedea nici o posibilitate de a ocoli amenințătorul pericol.

Aceste erau cugetele împărătesei, când ea se preumbla singură prin parcu și întâlnirea cu soldatul avu cel puțin într'atâta folos, intru cât ea dete gândirilor ei o altă direcțiune. Luminișul din pădure cu acel liniștit loc, nu voia să-și esă nici de cum din gând. În continu i-se părea, că aude pasul regulat al străjei și-i vedea pușca strălucind la lumina lunii.

Ore nu era aici vre-ună secretă la mijloc?

În timp ce se frământa cu idea, că în ce pôte consta acest secret, se reintorse în castel.

Nu mai acum, când observă drumul, veș, cât de departe pătrunse în parcu. Și trecu o bună bucată de vreme, până-ce isbuti, în fine, să străbată prin răspântiile și cotiturile, ce trebuia să le străbată.

Țarul sosise și el în Zarskoje-Selo. Mai iute de cum a sperat, putu să se reintorcă din St.-Petersburg, — unde dîlnic era ocupat cu afaceri de stat — în liniștea vieții dela țară.

Acum sta pe terasă, unde o aștepta. Alecsandra Feodorowna sbură în brațele iubitelui ei soț.

de indignare a împăratului germană către fostul său cancelar, preocupă foarte multă opiniunea publică din Berlin. E lucru extra-ordinar, ca un monarh să se dea în modul acesta votul său de dojană unei reprezentanțe a poporului, și acum e mare întrebare, că ore nu va fi disolvat Reichstagul?

Din Berlin se anunță, că ministerul a ținut un consiliu, sub președinția prințului Hohenlohe, în care s'a desbătut asupra cestiunii, că ce se se face acum? Afară de acesta ministerul discută asupra adresei de gratulațiune, ce va trimite-o guvernul prințului Bismark.

Despre scirea împăratului Wilhelm în Friedrichsruhe se anunță, că în Schwarzenberg, stațiunea de lângă Friedrichsruh, a sosit un escadron de curasieri, o companie de infanterie și o baterie de artilerie. Se dice, că împăratul va ține paradă înaintea prințului Bismark și îi va prezenta în persoană trupele, o onoare de care s'au împărțit de-altcum numai capete încoronate.

Din toate părțile imperiului scesc manifestări de indignare asupra votului Reichstagului. „Hamburger Nachrichten“ și „Leipziger Tagblatt“ inferază în termeni aspri acestui act, ca cea mai rușinatoare faptă pentru parlamentul german. *Pressa franceză* vorbește cu mare seriozitate despre acest incident, unele diare se exprimă chiar în mod călduros și accentuează nemulțămirea poporului german față cu Bismark. Diarele engleze unanim caracterizează ținuta Reichstagului german cu cuvântul: rușine, *er diarele italiene* o desaproba în modul cel mai hotărât.

Contra dinastiei Obrenovici.

Serbia stă din nou în pragul unor turburări interne serioase. Situația este cu atât mai gravă, că acum nu partidele se mănâncă unele pe altele, ci întregă opinia publică a regatului sârbesc este îndreptată contra dinastiei.

Dilele din urmă — după cum se telegrafază din Belgrad — s'a împărțit prin totă țera o proclamație, care a iritat grozav populațiunea. Cei drept, că mare parte din ea s'a confiscat, însă de gēba, căci mii de esemplare din ea se află dimineta pe toate colțurile stradelor în Belgrad și alte orașe sârbesci.

Etă textul acestei proclamații:

Serbi! E lucru fără păreche în istoria lumii, că un popor s'era și părăsit, a căruia aristocrație și inteligență, care sub domnia terorică de 500 ani a unui asupritor barbar, s'a refugiat pe pământ străin, din propria ei putere și-a scutit

elupta libertatea și independența față cu una dintre cele mai puternice armate ale Europei.

Luptele noastre pentru libertate, ce le-am purtat la începutul vécului, ne umplu de mândrie pe toți, pe fi. oare Sârb. Prin acele am arătat lumii, că suntem un popor iubitor de libertate, cu inimă nobilă și capabil de viață. Libertatea și independența ni-am eluptat-o noi înșine. Pentru acesta am ostenit și sângerat cu toți deopotrivă. Pe faptul acesta se basază caracterul curat democratic al noului născut stat sârbesc; această faptă nedisputabilă, nenegabilă a imprimat tinerului stat sârbesc caracterul egalității. Urmarea acesteia este cea opinia liberală a lumii, care caracterizează națiunea noastră și care străbate viața noastră de stat.

N'am permis încă nimănui, ca să atace nepedepsit acesta, să răstorne principiul egalității de drept, fire ar fi fost acela orî cât de puternic, orî cât de meritat. Chiar și acei eroi, cărora li-s'a oferit conducerea în mijlocul luptelor mărețe și au fost destinați ca principii, adevă Karagheorghievici și Miloșii, au trebuit să espize, pentru-că în căsurile lor slabe au cutezat să atace sentimentele democratice ale Sârbilor și principiile lor.

În timpul cel mai nou, un surcel nedem al Obrenovilor, un bastard cules de pe strade, care n'are drept la acest nume, a declarat război, în mod provocător, celor mai sfinte tradiții și simț minte ale poporului sârb. Deja de 15 ani Milan Obrenovic se suflă, să fiă despotul, tiranul Serbiei. El, care cu purtarea lui ne mai audită și-a atras disprețul întregii lumi, vră să domnescă nețermurită asupra Sârbilor. Și-a nimicit propria casă, și-a vândut onoarea, și acum voese să ne dărime patria, vră să pună la dobă Serbia.

În largul acestei lumi, numai Milan Obrenovic este acela, care nu vră să recunoască națiunii sârbesc dreptul, pe care îl dă fi. cine: ea să dispună însăși asupra aceea, ce a câștigat prin sânge.

După-ce a fugit într'un rând dinaintea urmărilor înfiorătoare ale domniei lui, etă-lă, că s'a reintors, ca prin fundarea noii sale domnii să pregătescă totodată pustiire, plină de rușine națiunii sârbesci, pe iera Serbiei.

Serbi! Să nu ne amăgim unii pe alții. Singura cauză a compătimitorei noastre sorți de aji, a nenorocirei noastre fără păreche peste care am trecut în cei 15 ani dinainte, este acela rege pribeg, din care aji Europa nu și face decât batjocură. El se silesce acum, ca să picure venin și acolo, unde până acuma n'a putut face, să și prăbușească poporul în murdăria, în care respiră el, să despoe de

ultimul rașim viața noastră independentă de stat, să ne rușineze pe toți.

Națiunea sârbescă nu pte suferi acesta. Sus dera Serbi! Grupați-vă sub stegul măreț al libertății sârbesci. Nu suferiți, ca un om de nimica, un om fără onore, să vă batjocorească pe voi, pe străbunii voștri, ideile noastre!

Sus dera viteji! Nu vă temeți de nime, cu noi bate totă inima sârbă, cu noi e sârbimea. Voi viteji ostași sârb, a căror nume bun trădătorul a încercat deja să vi-lă nimicască, țintiți-vă puscile acolo unde trebuie, colo spre Conac, unde residă rușinea națiunii sârbesci. Folișiți momentul acum, când pe Milan îl amușcă femeile publice din Paris, când familia, care a adus atâtea rele asupra nenorocitei noastre țeri, petrece pe pământ străin.

Jos cu Obrenovici!

SCIRILE DILEI.

15 (27) Martie.

Mandatul dela Neutra. Secretarul de stat dela ministerul de interne, Emeric Latkoczy, care a fost ales deputat la Neutra, și-a depus mandatul, nevoind să-l primască. Latkoczy a făcut-o acesta printr'o scrisore adresată președintelui dieței, care s'a cetit și publicat în ședința de ieri a camerei. Camera a luat-o la cunoștință. Deputatul Pázmány a schițat în termeni aspri abuzurile, ce s'au făcut din partea guvernamentului la Neutra. Pe galeria era și Tarnoczy, fiind apostrofat de opoziționali cu espresii foarte rușinatoare pentru el. La obiectul acesta a vorbit și Okolicsányi.

Conflict între Bánffy și Wlassics. „Wiener Corr.“ aduce scirea, că între Bánffy și ministrul de culte Wlassics s'ar fi iscat un conflict serios, din cauză, că Bánffy i-ar fi reproșat lui Wlassics lipsa de precauțiune a acestuia în răspunsurile, ce le dăduse magnaților clericali, cari răspunsuri au produs pentru guvern, în mare parte, rezultatul nefavorabil al votărei în cestiunea legii despre neconfesionalitate.

Donațiune. În ședința de Sâmbătă a Academiei Române s'a comunicat, între altele, că generoasă domna Elena Dr. Turnescu a făcut Academiei o donațiune de 2000 lei anual, adevă i-a asigurat o rentă anuală de două mii lei.

Furnitură de postavuri militare în România. D-l general Poenaru, ministrul de război român, a înaintat în desbateră Camerei un proiect de lege, prin care să se acorde ministrului de război dreptul a comanda postavurile militare la fabricele din România.

Contestare regretabilă. Aflăm cu mare mahnire — serie „Timp.“ — cum că s'au găsit printre studenții dela medicină câțiva tineri, cari până intr'atât și-au perdat simțul de omenie, în cătu au contestat pe colegii lor români din Transilvania, Macedonia și Basarabia, eșiți la concursul pentru internat, pe motivul, că nu sunt împământeniți.

Jalba arendașilor români. Se scie, că câțiva arendași de ai statului român au cerut dela Cameră să li-se scadă arenda cu 50 la sută. Cererea acesta a fost respinsă de presă și de opinia publică, și acum în urmă și de Comisiunea de petițiuni a Camerei, care dovedind-o și ea neintemeiată, a propus camerei, prin raportul său, d. A. C. Cuza, să trecă la ordinea dila asupra ei. Era și natural ca jalba acelor câțiva arendași să aibă această sortă, dice „Curierul financiar“. Mai întâi, pentru-că un an de recoltă slabă, după cum a fost anul 1894, nu dă dreptul nici unui arendaș a cere reducerea arende sale în detrimentul țerei; al doilea, pentru că decât cer pentru ei o reducere de 50 la sută, nu iau și angajamentul să reducă și

ei la rândul lor pe țeran cu 50 la sută, din sumele ce aceștia li-ar datora, de-orece decât anul a fost rău pentru arendași, el a trebuit să fiă tot atâr de rău, decât nu si mai rău, pentru țeran; al treilea pentru-că e inadmisibil ca pagubile arendașilor jelbari să fi fost egale pentru toți cu 50 la sută.

Procesul Gr. Sturdza-principesa Gorciacoff. Curtea de apel din Bucuresci și-a dat Sâmbătă sentința în procesul acesta faimos. Curtea a reformat sentința tribunalului de Iași și a condamnat pe principesa Gorciacoff și pe minorul M. Sturdza, reprezentat prin d. D. Sturdza, să plătescă prințul Gr. Sturdza suma de 2,428,464 lei cu dobânda de 5% de la 29 Noemvre 1889, data când s'a făcut acțiunea, până la complectă achitare, și 30.000 ca cheltuel de judecată.

Ateneul din Botoșani. Duminecă, 12 Martie, se încep conferințele publice ale Ateneului din Botoșani, ce se vor ține în fi-care Duminecă în aula liceului de acolo. Vor vorbi: I. Darie despre „Starea psihologică a melancolicilor“; I. Simionescu despre „Compromis în natură“; St. Ganoa, despre „criminalitate“; M. Tilenchi despre „Electricitate“; G. Ch. Velea despre „De la Botoșani la Capul-Nord“; V. Gheorghiu, despre „Cestiunea națională în secolul nostru“; Lazăr Teodor, despre „Viitorul economic al țerei române“; Nicolae Răutu despre „Curentul naționalist în literatura română“.

Regele Serbiei în Budapesta. Cu trenul de ieri noptea a sosit în Budapesta regele Alexandru al Serbiei, însoțit de tatăl său Milan. În urma scirilor neliniștitoare sosit din Belgrad, o mulțime de detectivi au fost trimiși dela toate gările din Budapesta. Un inspector general de tren l'a petrecut până la Belgrad.

Logodnă. D-l Gavrila Pop de Lemenyi, inginer la căile ferate ung. din Timișoara, s'a logodit dila acestea cu d-ra Cornelia Doge din Lipova.

Memorii din 1848/49 de Vasile Moldovan. Poimane, Vineri, apar de sub tipar Memoriile lui Vasile Moldovan într'o broșur elegantă, de 11 cōle, formată 8°. Prețul unui esemplar e: 50 cr. seu 1 corōnă plus 5 cr. porto postal; pentru România și străinătate 1 franc 50 bani. Comandele se fac la adresa: Traian H. Pop, publicist, Brașov (Brassó). Comandele se efectuesc prompt și sigur. Doritorii de a poseda această prețioasă serie, sunt rugați a grăbi cu procurarea ei la numita adresă. Exemplare pe credit nu se trimit.

Uniunea și prima discuți asupra cestiunii române.

(Din capit. VII al publicației d-lui Jancso Benedek „Szabadságharcunk és a Dakoromán törekvések“)

(Urnare.)

În studiul său „Viața publică a Ardealului, 1791—1848“ br. Sigismund Kemény dice, că arare-ori Ardealul a fost în cea stare norocoasă, ca față de luptele sale constituționale, ce au precedat revoluțiunii — se pta câștiga simpatia sorei sale mai mare, a Ungariei, deși aceste lupte erau foarte însemnate și interesante. „Și totuși în decursul deceniilor trecute, fostă literatura din Pesta, seu legislațiunea din Pestiun măcar atât de orientată asupra stărilor din Ardeal, încât însemnătatea cestiunilor vitale de aici, precum și gravitatea ei s'o pricepa, seu cel puțin s'o scie aprecia? Am vorbit despre viitorul insulei Otahaiti și al reginei Pomare; am vorbit despre îndreptățirea pretensiunilor engleze și franceze, er despre însemnătatea europeană a cestiunilor din Australia discutăm mai cu totu atât interes și nu cu mai puțină îngrijire, ca despre înlocuirea raporturilor dincolo de Muntele Craiului... Așa cred, că Sigismund Kemény e destul de competent în cestiunea, că intru

— „Fantastă germană!“ dise el înfruntându-o ușor, „tut-déuna rămăi aceeași! Ei ce secrete și-au șoptit arborii?“

Cu vorbe repeși istorisi împărțesa ceea ce pășise, și întrebă de scopul străjei.

Nicolae își duse, meditănd, mâna la frunte.

— „Eu nu-mi aduc, în adevăr, aminte, din ce cauză e pusă straja acolo. Dera voi cerceta după cauză. Măne vei primi lamurire“.

În dila următoare însă țarul Nicolae era închis și moros. Soției sale, care și dedea totă silința, să-l înveselască, îi răspunse, că este peste măsură ocupat cu afaceri de stat. El petrecu din zori de di până sera târziu în St.-Petersburg și părea, că și-a uitat cu totul de afacerea cu straja.

Aleksandra Feodorowna era aproape totală avisată la sine însăși și se preumbla adese-ori și mult prin par.

Cu ocaziunea uneia dintre aceste preumblări, se întâlni cu generalul de Klinger, supremul atașat militar al tatălui său, regele Frideric Wilhelm III, la curtea rusească, un bătrân amical, pe care regele,

prusian îl trimisese la St.-Petersburg, mai ales pentru ca fiica sa favorită, care petrecea acolo, să aibă în el un sprijin și sfătuitor în relațiunile străine, ba adese-ori grele chiar, dela curtea rusescă.

— „Eu te credeam în Berlin“, dise Aleksandra Feodorowna, care era foarte veselă de această întâlnire.

— „De eri m'am reintors la St.-Petersburg. E foarte natural deci, că m'am grăbit să vă vizitez Majestate. Tot-odată vă comunic cele mai intime salutări din patrie și dela iubii voștri, cari petrec acolo“.

— „Istorisesc-mi“, se rugă împărțesa cu o voce, care tremura de emoțiune. Astfel mergeau amândoi, unul lângă altul, prin par, în timp ce înalta și svelta statură a femeii păși mândru alături cu cărunțul războinic, de al cărui trah se rădăma cu încredere.

Și pe când generalul povestea cu dēnsa, asculta încordată și reținându-și respirația, pentru ca să nu-i scape urechilor nici o vorbă, ce eșia din gura lui.

(Va urma.)

atât au fost orientări bărbații conducători în Ungaria în 1848/49 asupra stărilor din Ardeal în genere — der încă asupra cestiunii române!

Că ce sunt și în ce constau pretensiunile Românilor și că cât de mare este puterea mișcării naționale române și periclitul ei? — despre acesta bărbații maghiari de stat și-ar fi putut câștiga cunoștință numai atunci, dacă contele Iosif Teleky n'ar fi eschisă din comisiunea uniunii — din considerațiuni de formă — pe Românii cămărași de ministru de interne. Despre împrejurarea, că în ce fel de atingere au fost Șaguna și membri deputației de la Viena Innsbruck, în totu timpul cât au petrecut în Pesta, cu guvernul maghiar, der mai ales cu Kossuth, avem date foarte puține atât din partea română, cât și din partea maghiară. E faptu necontestabil, că Șaguna s'a întâlnit cu bărbații din guvernul maghiar. Nicolae Popea dăce în biografia lui Șaguna, că prelatul, după-ce s'a reîntorsu din Viena, a rămasu în Pesta mai lungu timp, ca să studieze situațiunea și ca să aperse interesele române și pe Românii persecutați. Laurian*) acasă pe Șaguna, că a rămasu în Pesta, ca să pacteze cu miniștri maghiari în favoarea lui proprie și în paguba românimeii. Pe noi ni-ar interesa a cunoșce, că petrecerea lui în Pesta ce fel de influință a exercitată asupra desvoltării mai departe a evenimentelor și întru câtu a servit de orientare bărbaților de stat maghiari în ceea ce privește mișcările naționale române. Nu greșescu, dacă sustin, că cestiunea română a fostu în timpul acesta foarte episodică. Bărbații de stat maghiari erau ocupați cu lucruri mai mari, ș'apoi cestiunea română, și ca atare, apărea într'o lumină de mai puțină însemnătate față cu cestiunea croată și sârbă, în dosul cărora stetea o oțire considerabilă și bine armată.

Barițu și Popea dăce, că Șaguna s'a depărtat din Pesta, numai atunci, cându după uciderea lui Lamberg, nici viața lui nu mai era sigură. S'a întâmplată adevă, că elu a tērguitu pentru o haină preoțescă o catifea neagră și ca căptușelă, mătăsă galbenă, er ca ornamentu gaetane de aur. Acestea le-a datu la unu croitoru. După acesta s'a lățit indată faima, că elu lasă să i-se facă stēguri rusesci și o haină de gală galbenă-negră, ca să primescă astfel pe Iellasich, care acușă va intra în triumfu în Pesta. Secretarul s'eu, Iacob Boțoga, a fostu huiduitu pe stradă și i s'a făcutu perchișia domiciliară. În ziua următoare s'a dusu la ministru de interne Szemere, ca să ceră satisfacțiă pentru cele întâmplate și să pretindă pe viitoru siguranță față de astfel de casuri. După Barițu, Szemere i-a răspus: Cum aș pute să stau bunu pentru viața domnului episcopu, cându în situația de față, nici viața mea nu mi-o ținu sigură. Apoi a mersu și la Kossuth, der nici elu nu la reținut delu călătoria mai departe, ci i-a legat de inimă, să rămănu constantu pe lângă legile din Aprilie și i-a dat din propriile lui proclamații mai multe esemplare, ca ajungēndu în Ardeal, să le împartă printre preoții din eparhia sa.

Cestiunea națională română, ca atare, a devenit pentru prima-ora obiectu de discuțiune în ședința delu 24 Augustu 1848 a legislațiunii Ungariei. Br. Nicolau Wesselényi, cel mai fundamentalu cunosctoru alu cestiunii naționalităților, a făcutu o propunere în camera de susu în afacerea „aduceri unei decisiuni în cestiunea celoru de limba română“.

Propunerea lui Wesselényi sună astfel: „Camera de susu declară și provocă prețiesce și pe camera de josu, să enunțe: că camerele și intrăgă legislativa se pōrtă cu sentimente frățesci față de diferitele rase din patria noastră, și între acestea față cu Valahii, s'eu Românii; împartu cu ele bucturos tōte drepturile, ce se potu împărți; prin libertatea constituțională, prin egalitatea de drepturi și datorii doresce a lega de ea atātū sōrtea, câtu și interesele lorū și le mărturisesc, ca stāndu sub scu-

tulū constituțiunii. Pentru a deveni trupū acestă declarațiune, camera provocă pe ministeriu: să așternă camerei, ca proiectu de lege următorulū

Proiectu: Din considerațiunea temerilorū și dorințelorū esprimate ale cetățenilorū de limbă română din patriă se ordonă: § 1. Cetățenii de religione grecescă unită și neunită, avēndu drepturi egale cu cei-l'alți credincioși și cu celelalte religii creștine în tōtă țera, credincioșii de religia unită, ca și neunită din Ardeal, să dispună liberu asupra afacerilorū bisericesci sub inspecțiunea constituțională a ministeriului rēspnsabilu. § 2. Protocōlele despre aceste afaceri interne bisericesci să le redacteze în limba maghiară și română. § 3. Și în școlile elementare pōte să se facă învățământulū în limba română, învățându-se pe lângă acesta și limba maghiară. § 4. Protocōlele, cari se iau de notari comunali în comunele române, să se redacteze în limba română și maghiară. § 5. Diplomele și actele scrise în limba română, să se primescă ori și unde, dacă sunt scrise cu litere latine și cu ortografiă, ceea ce se referă și la § 2 și 4 privitoru la protocōlele interesate.

(Va urma.)

Mișcarea comercială în România.

Prețul vitelorū s'a urcatu simțitoru, serie „Conservatorulū“ din Galați. Dovadă suntū iarmarōcele, ce au începutu în Moldova de susu, cum este la Frumōsa. Acolo lumea curge din tōte părțile, der mai alesu vinu cumpăratorii ruși, cari au oferitū până la 350 lei pentru părechia de boi. Portulū nostru a începutu să intre în plină mișcare, continuă același diaru. Corăbii, propele și vapōre au sositu în portu, descărcāndu totu felulū de mărfuri aduse din Orientu și din Europa, cu coloniale, truffandale, manufactură, ferării etc. Aceste vase se pregătescu apoi să încarce cerealele de cari docurile și hambarele particulare suntū pline. Deja au pornit pe Prutu vaporase, remorcāndu șlepurī pentru a aduce nouu transporturi de grāne din județele limitrofe acestui riu. Prețurile cerealelorū, urcāndu-se simțitoru în ultimele zile, o animațiune deosebită domnesce în portu și la bursă. Lumea comercială și agricultorii noștri suntū veseli de acestă ameliorare a situațiunii critice de până acum.

„Paloda“ din Bērladū scrie, că prețul cerealelorū s'a urcatu simțitoru și pe piața de acolo. Grānulū se cumpără cu prețul de 6—7 lei 50 bani hectolitru; orzulū cu 4 lei și jumătate hectolitru; orzoica cu 6—8 lei hectolitru; ovēsulū cu 3 lei 20 bani hectolitru; porumbulū cu 7 lei, er cicatina cu 7 lei 50 bani hectolitru și sēcara cu lei 6—6 lei 50 bani hectolitru. Și tērgulū vitelorū devine din ce în ce mai importantu la Bērladū. S'au vëndutū 756 vite mari cōnute, 31 mânzați și 31 cai și ipe. Prețul vitelorū s'a urcatu sēptēmāna acestă în modu simțitoru, așa în câtu valōrea celorū 818 vite se urcă la suma de 760.000 lei.

Dela Riviera.

Din Nizza se scriu, cu datul de 24 l. c., următoarele:

Cam de-o sēptēmāna a începutu în fine a ne desfēta renumitulū timpu frumosu alu Rivierei. În adevēru omulū mai nu se pōte ascunde dinaintea luminei sōrelui; aerulū blāndu e parfumatu cu mirosuri de viorea și rose, și pe promenade își espunū ôșpeții de cură vestmintele lorū de primăveră, în colorī deschise și internaționale.

Otelele în intrăgă Riviera suntū pline de câte-va zile, mai alesu cu Englesi, cari potū aci inspira același aeru împreună cu regina lorū, cu prințul de Wales și cu Mr. Gladstone. Regina Victoria prospiciēză și acum foarte bine, și numai cochetăriei bētrāneței i-se pōte ascrie împrejurarea, că la plimbări ea tot-dēuna întrebuintēză unū bastonū. Dealtmintrelea tōte Englesela, ținere și bētrāne, n'au pregetatū nici o minută de a-și cumpēra câte unū bastonū, și astfelu acum potū vedē, cum ficele blonde ale lui Albion se plimbă cu gravitate și redimāndu-se pe bastōne, în josu și în susu

pe promenada Anglais. Icoāna, ce se oferă prin acēsta e foarte comică, mai alesu, că multe dintre damele tinere, în lipsa unui bastonū mai acomodatū, trebue să se îndestulēscă cu câte unū parū greu de olivă.

Otelulū dela Cap St. Martin, care de altădată servesece, ca cartirū plăcutu pentru persōnele suverane, acum e cam golū. Impēratēsa Austriei se imbarcase pe neașteptate în yachtulū ei și plecā la Corsica și de aci la Neapolea. Se speră, însă, că se va reîntōrce, cu atātū mai multu, de-ōrece chiar dela plecarea ei încōce s'a schimbātū timpul spre bine. De presentu petrecū în Cap St. Martin numai eximpēratēsa Eugenia și exregina de Neapolea.

În Cannes preponderēză în anulū acesta elementulū germanū. Afară de marele duce de Mecklenburg, se află aci și prințul Filipū de Saxa-Coburg-Gotha, împreună cu soția sa.

Pe partea italiană a Rivierei, unde lițescu cu totulū sērbătorile strălucite și plăcerile deosebite, îndatinat pe partea franceză, cu tōte acestea petrecū o mulțime de ôșpeți. În Bordighera se află regina de Württembergia, în San Remo prințul de Hohenzollern și mai multū mari duoi rusesci.

În Monte Carlo s'a întâmplatū inci dentulū ne mai pomenitū acolo, că adevă banca de jocu a replătitū 12,000 de franci, câștigați de ea. Individulū, care a pierdut acești bani, a fostu comisarulū de polițiă Jouffroy din Nizza, care defraudase acești bani, și după ce îi pierdu își trimise îndătinutulū glonțu prin capu. Consiliul comunalū din Nizza a pretinsu deci dela banca replățirea banilorū oficioși, ceea ce banca a și îndeplinitu în cea mai bună ordīne.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 27 Martie. Asupra cestiunii privitōte la violarea imunității sēvērșită cu ocașiunea alegerei dela Neutra, se va desbate probabilū astăzi în comisiunea de imunitate.

Budapesta, 27 Martie. Deputatulū Drakulici interpelēză astăzi în cameră, în cestiunea convocării congresulū bisericescū sērbescū.

Friedriehsruh, 27 Martie. Impēratulū Wilhelm ținu, atātū cu ocașiunea paradei, câtu și la prāndulū festivū, alocațiunii cătră prințulū Bismark, accentuāndu meritele lui eminente. Bismark rēspunse cu declarațiunea, că afară de aderență la dinastiă, în Germania peste totu nu se pōte cugeta o fericire.

Veneția, 27 Martie. În localitatea Mirabelia de lângă orașulū Cutania, se surpă catedrala în decursulū serviciului divinū. Foarte multū ômenī au fostu îngropați între ruine. Până acum s'au scosū 8 morți și 20 greu răniți.

NECROLOGŪ. Emilia Chiorniță, tinera fiică a d-lui Nicolae Chiorniță, proprietarū în Cuculata, a rēposatū la casa părintescă în 13 (25) Martie c. — Fiă-i țērina ușoră!

DIVERSE.

Statulū furnicilorū. Unulū dintre cele mai miraculoșe spectacole ale naturii din lumea animalelorū este forma locuințelorū furnicilorū albe din Africa. Forma acestorū clădiri este tot-dēuna conică și deși suntū făcute numai din pământū, lipitū și întăritū de furnicū prin gurile lorū, totuși suntū tari, ca pētra. Der aci nu e vorba numai de unū conū, s'eu de o locuință, ci de o cetate intrăgă. În mijlocū se găsece unū conū mare, care se pare o catedrală în mijloculū unui orașu, er în jurulū acesteia se grupēză o mulțime de locuințe mici, aședate într'o ordine aprōpe regulatā. O asemenea cetate de furnicū se ridică adese până la înălțimea de 20 picioare, și are o circumferență de 100 picioare, astfelu că formēză o colină considerabilă, destulū de tare, ca să se pōtă sui vēnătorii pe dēnsa

spre a se aședa la pândă. Chiar bivolulū se urcă pe aceste locuințe ale furnicilorū spre a pasce. Călătorulū simte o deosebită bucuriă, când zăresce din depărtare o cetate de furnici, căci este sigurū, că va găsi pe pāreții esterni ciuperci, bureți gustoși în mare cantitate. Negrii caută locuințele furnicilorū albe pentru alte scopuri: ei adică, consumă chiar furnicele cu mare poftă. Ei facū o gaură adēncă într'una din aceste apartamente, furnicele se adună numai decātū cu grāmada în loculū stricatū, er negrii le adună în ôle mari. La acestă operațiune suntū cu mare băgare de sēmă să nu-i musce, căci fiă-care cetate de furnicū posedă o armată organizatā (cam unū militarū la 100 de locuitorū), care grăbesce cea dintāiu la loculū desastrului și se năpustescē peste totū, ce le cade înainte. Soldații acesteia mușcă rēu, ei potū să rupă cu gurile lorū tari ori-ce haină, chiar de lână grōsă. Negrii, pe lângă tōtă precauțiunea lorū, suferă adese-ori mușcături grozave, cu atātū mai grozave, că ei nu pōrtă haine.

Geniulū lui Rafael. Când Rafael zugrăvia renumitele frescuri (pictură de pe pārete) din Vaticanū, iubita lui Fornarina, fata unui brutarū, soția lui nedespărțită, era geniulū, care îi inspira concepțiunile sale mărețe. Papa nu vedea cu ochi buni pe fata brutarului din Vaticanū, ea îi era așa de nesuferită încātū luă dispozițiunii ca să fiă depărtatā din apropierea pictorului. „Cine-i fata asta?“ întrebă elu într'o zi pe Rafael într'unū tonū aspru. „Dacă Sfinția Ta imi permite să rēspundū“, dăse nemuritorulū bărbatū, „dēnsa este ochii mei!“ Papa tăcu și plecā de acolo; Fornarina rēmase sufletulū intrupatū alū artistului.

Crescerea creerului. Profesorulū Vogt și alți naturalisti au ajunsu prin cercetări de mai multū ani, la conclusiunea, că creerulū omenescu a crescutu în generalū în decursulū secolelorū din ce în ce mai multu. Desgropāndu se în Parisū trei cimitire vechi, dintre cari celū mai vechiu era pe de timpulū regilorū Carolingi, er celū mai nou dintre anii 1788—1824 s'au scosū o sută de cranii și s'au păstratū pentru scopuri sciințifice. Din cavitățile lorū s'a pututū constata, că creerulū, deși câte puținū, der a crescutū mereu. Ômenii simpli din periōda mai târzie avșau mai multū creerū ca baronii din timpurile vechi. Formațiunea craniului presinta o boltitură puținū mai crescută și mai frumōsă, pe când ômenii din timpulū preistoricū avșau capul turtitū. Afară de acesta s'a mai descoperitū, că la ômenii, cari au mereu minte încordată, cavitata craniului se lărgescē și creerulū creșce și prin urmare popōrele, ce stau pe o trēptă înfrōră de cultură, cum suntū popōrele sēlbaticē, au creerū cu multū mai puținū decātū Europeii. Așa unū australianū indigenū are creerulū mai micū cu aprōpe unū sfertū, decātū volumulū creerului Europeilorū. Pe de altă parte gorilulū, cea mai mare specie de maimuțe, nu are decātū jumătate din volumulū creerului unui australianū indigenū.

Literatură.

„Ardelulū“ este titlulū unui nou diaru satirico-umoristicū, ce a începutu să apară în tipo-litografia N. D. Miloșescu din Tērgu-Jiu. Noulū diaru se presentă bine, e foarte bogatū în ilustrațiuni colorate, apare de trei ori pe lună și costă pe anū 5 lei, pe 1/2 anū 3 lei, pe 1/4 anū 2 lei. Pentru Transilvania: 6, 3 și 2 corōne.

În tipografia „A. Mureșianu“ din Brașovū a aparutū: **Povestiri economice** despre grādinăritū, economia câmpului, vieritū și păduritū, de Ioanū Georgescu. O carte foarte folositoare pentru plugari, scrisă în sulū ușorū de priceputū. Cartea are 186 pag. și costă 25 cr. De vēndare la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașovū, și la autorulū în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

Proprietarū: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactorulū rēspnsabilū: **Gregoriu Maiorū.**

*) Die Romänen der österreichischen Monarchie I f. 13 l.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Martie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.10
Renta de corone ung. 4%	99.—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonuri rurale ungare 4%	98.70
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	152.50
Renta de hartie austr.	101.45
Renta de argint austr.	101.60
Renta de aur austr.	124.60
Losuri din 1860	158.—
Actii de ale Banței austro-ungar.	1083.—

Actii de-ale Banței ung. de credit.	470.75
Actii de-ale Banței austr. de credit.	408.75
Napoleondori.	9.71 1/2
Marei imperiale germane	59.95
London vista	122.60
Paris vista	—
Rente de corone austr. 4%	101.45
Note italiene.	—

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Martie 1895.

Bancnota rom. Cump.	9.69	Vend.	9.71
Argint român. Cump.	9.60	Vend.	9.65
Napoleon-d'or Cump.	9.70	Vend.	9.74
Galbeni Cump.	5.80	Vend.	5.85
Ruble rusesti Cump.	131	Vend.	—
Marei germane Cump.	5.98	Vend.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vend.	101.75

Anunț de arândare.

Se aduce la cunoștința publică, cumcă, **Duminecă în 9 Apr. 1895 stil vechiu**, înainte de amedei la 10 ore se va ține, în cancelaria subscrisei Eforiei școlare, **licitațiune pentru arândarea munților de pășuniță**, numiți: „Priscu” și „Valea neagră”, aflători pe hotarul comunei Tesila, Județul Prahova în România, pe timp de 5 ani, scotiți dela 20 Iulie 1895.

Despre condițiunile arândării se poate lua informațiune în cancelaria Eforiei școlare subscrise.

Brașov, 2 (14) Martie 1895.

Eforia școlelor centrale române ort. res.

656,3—3

De multe ori premiat.

Avemă onorea a recomanda on. publică pentru

Sesonul de primăvară și vară

fabricatele noastre din lână curată, recunoscute ca solide, și anume:

Stofe de rocuri și pantaloni, confecționate în Cheviot și Kammgarn, Stofe Cheviot din lână veritabilă, Cheviot din Scoția.

Stofe de pardesiuri:

Stofe de uniforme în Tricot și Kammgarn. Diferite **postavuri și stofe dirștite**, de calitate bună și forte trainice, pentru săteni și economi.

Pleduri pentru bărbați, asortiment bogat.

Plapome de vară (așa numite Minister) moi, flexibile și trainice, din lână englezescă.

Covore și păsle de podini, mare asortiment.

De ore-ce amă mărită și completată cu cele mai bune și none mașini fabrică noastră, întrebuintându numai lână curată, putem lifiera mărfuri bune și solide și corespunde pretensiunilor în privința modei și gustului.

Caete cu mostre stau la dispoziție.

Ne rugăm de cercetare număröse.

Wilhelm Scherg & Cie.

De multe ori premiat.

Nu cumpărați dela faurū cărbuni!

(Este un proverbū vechiu.)

Acestū proverbū se potrivește la **stabilimentul meu celū mare**, care cumpără cantități mari de mărfuri; avându cheltuieli puține potū vinde și eftin.

Mostre atragătoare pentru mașterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu i potē otera nici o concurență. Asortimentū de șaluri fine și durabile pentru dame în colorii forte moderne. — **Stofe de spălatū**, pleduri de voiajū dela 4—14 fl. Tote cele necesare la croitori, precum căptușeli de mâneci, nasturi etc.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru inaltul clerū, stofe prescrise pentru uniforme funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livrē-uri, postavuri pentru biliarde (mese de jocū), și trăsuri. — **Asortimentū forte bogatū** de **LODEN** din Stiria, Carniola și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabricei, ce nu i potē otera nici o concurență. Asortimentū de șaluri fine și durabile pentru dame în colorii forte moderne. — **Stofe de spălatū**, pleduri de voiajū dela 4—14 fl. Tote cele necesare la croitori, precum căptușeli de mâneci, nasturi etc.

Cine voiesce a cumpera **postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată**, ēr nu sdrēnțe eftine, cari nu prețuescū nici cātū cusutulū croitorului, sē se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru Austriei.)

Depositu permanentū de postavuri peste 1/2 millōne florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

Sē se ferēsca

cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub spitz marca „Marfa lui Stikarofsky” oferă alte mărfuri false. La astfel de omeni eu nu vëndū sub nici o condiție marfa. 6298,—24.

Invitare la abonamentul!

Cu 1 Ianuarie 1895 se începe unū nou abonamentū

la

„VATRA”
fōiă ilustrată pentru famili.

„VATRA” indeplinindū tōte condițiunile cerute unei foi ilustrate pentru famili, fiind redactată cu multă îngrijire de unū din cei mai aprețiați scriitori români, avēnd totū-dēuna unū sumarū bogatū, variatū și instructiv, pe lângă o sumă considerabilă de ilustrațiuni splendidū reușite, **dintre cari o mare parte originale**, referitoare atāt la istoria nēmului românescū, cātū și la artele, industria și evenimentele însemnate de actualitate din țēră și pe unde locuescū Români; **este cea mai răspândită revistă ilustrată și ocupă l-ulū locū în literatura beletristică română.**

„VATRA,” apare de 2 ori pe lună, în fascicule întregi, de câte 4 colți mari 4°, tipărite luxosū pe hartie extra-velină.

Pentru Austro-Ungaria:

Costulū abonamentului pe unū anū este . . . fl. 12

1/2 „ ” „ ” „ ” „ ” 6

Cei ce dorescū a se abona, surtū rugați sē binevoiescā a trimite costulū abonamentului, prin mandat postalū la librăria editōre, **C. Sfetea, București**, cāci „Vatra” n. i se trimite de cātū celorū cari plătesc abonamentul înainte.

Colecțiū din anulū I. alū „Vetrii” se mai găsescū broșate cu 12 fl., luxos legate cu 13 fl., ēr' numai scōțetele cu fl. 1.50.

600,23—30

Ōrele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungar.

„ALBINA”
INSTITUTŪ DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRĂȘOVŪ

Cec-Conto
la postă
Nr. 505.

primesce depuneri spre fructificare pe lângă 4 1/2 % netto, solvindū inșasi darea de interese;

scōtēzā polițe comerciale cu 5 1/2 %;

accōrdā imprumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantajoșe condițiuni;

accōrdā imprumuturi pe hārtii de valōre, monede, giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpērā și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hārtii de valōre indigene și străine, în specialū de cele românesci;

rēscumpērā fāră nici o cupōne, escomptēzā cupōne inainte de detragere, scadență, și

cumpērā cu celū mai cupōne dela efecte române;

efectuēzā in modulū celū încasări și plăți pe pietele din țēră și mai culantū streinătate,

esecutā în comisiune ori-ce înșarcinări de banca sub cele mai ief-tine condițiuni;

închiriezā magazine și locuri libere de depou, pe teri-toriulū

sēu strada Gării Nr. 45, care, situatū nemijlocitū lângă gara drumului de fier de statū, e legatū prin șine proprii cu acēsta și investitū cu dreptulū de vămuire și cātārire oficiōsā prin organele drumului de fier de statū;

primesce in calitatea sa ca reprezentantā principalā a so-cietății de asigurare EQUITABLE din New-York oferte pentru asigurări pe viață sub condițiunile favorabile, parti-culare a acēstei societăți.

Onorabilelorū administrațiuni de fonduri și p. t. D-lorū capitaliști le recomandā pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei”

ale cărorū cupōne sē rēscumpērā semestrulū fāră nici o detragere, și cari se află de vēndare în cursul zilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparēndū cursurile și produsulū celorlalte efecte indigene, se potē susține cu totū dreptulū, că

Scrisurile fonciare „Albina” de 5%

suntū ași relativū cele mai ief-tine și totodatā mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolutā a foncierelorū „Albina” e garantată prin valōrea celū puținū întreitā a ipotecelorū pe baza cărorā se esmitū, prin fondulū specialū de asigurare a scrisurilorū fonciare care e de fl. 200 000 și în fine prin totalitatea ori și cărei alte averi a institutului.

10-*

Ōrele de cassă dela 8—1.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” 5 cr. se potū cumpēra în librăria Nicolae Ciurcu.